

Asia: VN/10633/2021

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle sakon ja muiden omaisuuden kohdistuvien seuraamusten täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne sakon täytäntöönpanosta annetun lain yleisiä säännöksiä koskevista muutosehdotuksista. Erityisesti lausunnonantajia pyydetään lausumaan hallinnollisia seuraamusmaksuja koskevista muutosehdotuksista ja kutakin ministeriötä pyydetään lausumaan oman hallinnonalansa lainsäädäntöön ehdotetuista muutoksista.

Yleistä

Laajaa lainsäädäntökokonaisuutta koskevan sääntelyn ajantasaistaminen ja selkeyttäminen on kannatettava uudistus. Kuntien osalta ehdotuksen mukaan tarkoituksena ei ole muuttaa oikeustilaa joukkoliikenteen tarkastusmaksun tai pysäköintivirhemaksun osalta. Kuntien osalta ehdotetut lakimuutokset koskevat mm. tilanteita, joissa kunnallinen viranomainen (esim. rakennusvalvontaviranomainen, ympäristönsuojeluviranomainen, ympäristöterveydenhuoltoviranomainen) määrää hallintopakkomennettelyssä veloitteen tehosteena uhkasakkolain mukaisesti uhkasakon.

Ilmoitusvelvollisuus

Ehdotukseen sisältyy muutoksia viranomaisten ilmoitusvelvoitteiden toteuttamiseen. Ehdotuksen mukaan jatkossa viranomaiset syöttäisivät tiedot ratkaisuistaan oikeusrekisterikeskuksen tietojärjestelmään portaalin tai rajapinnan kautta. Tämä olisi parannus nykytilaan, jossa tiedot ilmoitetaan pdf-lomakkeella sähköpostitse. Ilmoittavalle viranomaiselle jää kuitenkin edelleen ilmoittamiseen liittyvä manuaalinen työ (tietojen syöttäminen käsin), jos rajapintaratkaisua ei ole toteutettu. Jos tapauksia ei ole lukuisia kyseisessä viranomaisessa, voinee tietojen syöttäminen portaaliin olla tapa ratkaista asia toistaiseksi. Jos kuitenkin uhkasakkolakiin perustuvien päätösten määrä lisääntyy esimerkiksi lainsäädäntömuutosten seurauksena, voi tulla tarpeelliseksi kehittää

tiedonsiirtoon liittyviä ratkaisuja (rajapinnat), joilla ilmoittavan viranomaisen manuaalista työtä voidaan vähentää.

Rajapintaratkaisujen toteuttaminen edellyttää muutoksia myös ilmoittavien viranomaisten tietojärjestelmiin. Näiden muutosten kunnille aiheuttamien kustannusten arvioiminen ja rahoittaminen on käytännössä edellytys rajapintaratkaisujen toteuttamiselle kuntaviranomaisten osalta. Oikeusrekisterikeskuksen tietojärjestelmähankeessa tulisi tarpeellisessa määrin selvittää myös kunnallisten viranomaisten järjestelmiin liittyvät seikat, jotta tietojärjestelmäkehittäminen tapahtuisi riittävään tietoon perustuen ja lopputulos olisi tarkoituksenmukainen.

Kuntaliitolla ei ole tarkkoja tietoja kunnallisten viranomaisen päätösmääristä asioissa, joissa tehdään ilmoitus Oikeusrekisterikeskukselle. Päätösmäärätiedot on varmaankin mahdollista saada kootusti Oikeusrekisterikeskukselta. Jatkovalmistelussa kuntavaikutusten arvioimiseksi vaikutusten arviointia olisi hyvä täydentää saatavilla olevilla lukumäärätiedoilla kuntien viranomaisten Oikeusrekisterikeskukselle ilmoittamista ratkaisuista.

Lausuntonne rahamääräisen saatavan perintää koskevista muutosehdotuksista.

-

Lausuntonne sakon muuntorangaistuksen määräämistä koskevista muutosehdotuksista.

-

Lausuntonne menettämisseuraamusta koskevista muutosehdotuksista.

-

Lausuntonne rikosvahinkosaatavien täytäntöönpanoa koskevista muutosehdotuksista.

-

Lausuntonne rekistereitä ja tiedonluovutusta koskevista muutosehdotuksista.

-

Lausuntonne rangaistusvaatimusta ja päihdetutkimuskustannusten määräämistä koskevista muutosehdotuksista.

-

Lausuntonne muista muutosehdotuksista.

Kunnaneläinlääkärin tehtäviin ehdotetut muutokset

Eläinten hyvinvointilain 90.2 §:ää ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että kunnaneläinlääkärillä olisi velvollisuus antaa poliisiin lisäksi myös Tullille ja Rajavartiolaitokselle virka-apua niin eläimeen kohdistuvan takavarikon, menettämisseuraamuksen kuin eläimen tappamismääräyksenkin

täytäntöönpanossa. Muutoksella virka-apu laajennettaisiin koskemaan kaikkia menettämisseuraamuksia täytäntöön panevia viranomaisia ja myös eläimen tappamismääräyksen täytäntöönpanoa.

Lisäksi sakon täytäntöönpanolain 42.2 §:ää täsmennettäisiin. Täytäntöönpanoviranomaisella olisi oikeus saada virka-apua täytäntöönpanoon kunnaneläinlääkäriltä. Virka-apu voisi koskea esimerkiksi sen arvioimista, mihin täytäntöönpanotoimeen kyseisen eläimen suhteen olisi perusteltua ryhtyä ja tarvittaessa apua eläimen lopettamisessa.

Ehdotettujen muutosten vaatimia lisäresursointeja ei ole arvioitu ehdotuksessa. Ilmeisesti eivät lisää merkittävästi kunnaneläinlääkärin tehtäviä. Lisäksi eläinten hyvinvointilain mukaisista kunnaneläinlääkärin tehtävistä kunnalla on oikeus saada korvaus valtiolta. Korvausten saaminen ei ole aina ollut kunnille ongelmaton. Korvausten tulisi aina olla täysimääräisiä ja byrokratialtaan yksinkertaisia.

Kuntaliitto onkin ollut erittäin huolissaan edelleen jatkuvasta kuntien valvontaviranomaisten tehtäviä lisäävistä säädösmuutoksista. Kuntaliitto on jo useissa edellisissä lausunnoissaan kiinnittänyt huomiota säädösmuutoksiin, jotka lisäävät kuntien valvontaviranomaisten tehtäviä, mutta joiden työmäärän lisäyksen kunnille katsotaan siinä yksittäisessä muutoksessa muodostuvan vähäiseksi.

Lausunnonantajan mahdolliset muut huomiot.

-

Mättö Minna
Suomen Kuntaliitto ry - Lakiyksikkö